

Betrouwbaarheid van gasnetten in Nederland

Resultaten 2023

Netbeheer
Nederland

Versie: 1.0
Kenmerk: GT-240080
Datum: 4 april 2024

Autorisatieblad

Betrouwbaarheid van gasdistributienetten in Nederland

Resultaten 2023

Netbeheer Nederland, vereniging van energienetbeheerders in Nederland

De vereniging Netbeheer Nederland is de belangenbehartiger van de landelijke en regionale elektriciteit- en gasnetbeheerders. Netbeheer Nederland is het aanspreekpunt voor netbeheerders aangelegenheden. De netbeheerders hebben twee hoofdtaken: zij faciliteren het functioneren van de markt en zij beheren de fysieke net-infrastructuur. Lid van deze vereniging zijn de wettelijk aangewezen landelijke en regionale netbeheerders voor elektriciteit en gas. Netbeheer Nederland organiseert het overleg met marktpartijen over aanpassingen van de marktfacilitering. Netbeheer Nederland doet namens de gezamenlijke netbeheerders voorstellen voor aanpassingen van de wettelijk verankerde codes voor onder meer de structuur van de nettarieven. Netbeheer Nederland stelt ook de algemene voorwaarden op voor aansluiting en transport.

Versie	Toelichting	Datum
0.9 (concept)	Ter review aangeboden aan leden werkgroep	22-03-2024
1.0 (definitief)	Oplevering eindversie na verwerking ontvangen reacties	03-04-2024

Actie	Naam		Datum
Opgesteld door	Rob van Aerde		22-03-2024
Gecontroleerd door	Rob Holtrop		22-03-2024

Samenvatting

In dit rapport presenteren we de betrouwbaarheidscijfers van de gasnetten in Nederland over 2023. De betrouwbaarheidscijfers in dit rapport hebben betrekking op de deelsystemen hoofdleiding, aansluitleiding, gasstation en gasmeteropstelling \leq G6. De netbeheerders hebben hun cijfers hiervoor aangeleverd. We maken in dit rapport onderscheid tussen storingen en onvoorziene en voorziene onderbrekingen.

Cijfers over 2023 – Onvoorzien

Onderstaande tabel toont een overzicht van de cijfers over 2023 op de zes kwaliteitsindicatoren voor onvoorziene onderbrekingen. Deze vergelijken we met het vijfjarig gemiddelde (periode 2018 – 2022).

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2023 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Storingen (met én zonder gasonderbreking)	40.875	48.470	-16%
Onderbrekingen	30.288	34.604	-12%
Getroffen klanten	50.958	47.963	+6%
Gemiddelde onderbrekingsduur [min]	230,0	150,0	+53%
Jaarlijkse uitvalduur [sec/jaar]	97,0	58,9	+65%
Onderbrekingsfrequentie [aantal/jaar]	0,0070	0,0065	+7%
Gemiddelde duur veiligstellen [min]	54,0	61,3	-12%

Kwaliteitsindicatoren voor onvoorziene onderbrekingen in Nederland

De tabel toont dat in 2023 het aantal storingen is afgenomen maar dat er meer klanten langdurig zijn getroffen door een onderbreking ten opzichte van het vijfjarige gemiddelde.

Top 5 grootste onderbrekingen

De vijf grootste onderbrekingen hadden samen een aandeel van 48 seconden in de jaarlijkse uitvalduur van 97 seconden. De vijf grootste onderbrekingen hadden daarmee een aandeel van 50% op de totale jaarlijkse uitvalduur. Het vijfjarig gemiddelde van de jaarlijkse uitvalduur van de top 5 storingen bedraagt 19,6 seconden. In 2023 was de jaarlijkse uitvalduur van de top 5 storingen 145% hoger dan het vijfjarig gemiddelde.

Cijfers over 2023 – Voorzien

De volgende tabel toont een overzicht van de cijfers over 2023 op vier kwaliteitsindicatoren voor voorziene onderbrekingen. Deze vergelijken we met het vijfjarig gemiddelde.

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2023 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Aantal getroffen klanten	97.490	296.037	-67%
Gemiddelde onderbrekingsduur [min]	188,2	76,1	+147%
Jaarlijkse uitvalduur [sec/jaar]	151,0	184,4	-18%
Onderbrekingsfrequentie [aantal/jaar]	0,013	0,040	-67%

Kwaliteitsindicatoren voor voorziene onderbrekingen in Nederland

De tabel toont dat in 2023, met uitzondering van de gemiddelde onderbrekingsduur, alle kwaliteitsindicatoren zijn afgenomen ten opzichte van het vijfjarige gemiddelde.

Storingsoorzaken en getroffen componenten

Onderstaand overzicht toont per deelsysteem de meest voorkomende storingsoorzaken en meest getroffen componenten in 2023. Het betreft onvoorziene storingen. De oorzaken die genoemd worden vormen samen tenminste 50% van de storingen. Hetzelfde geldt voor de componenten.

Deelsysteem	Meest voorkomende oorzaken	Meest getroffen componenten
Hoofdleidingen	<ul style="list-style-type: none">• <i>Corrosie/veroudering</i>• <i>Graafwerkzaamheden</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Buis</i>• <i>Verbinding</i>
Aansluitleidingen	<ul style="list-style-type: none">• <i>Corrosie/veroudering</i>• <i>Graafwerkzaamheden</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Buis buiten de gevel</i>• <i>Aftakking/ aansluitzadel</i>
Gasstations	<ul style="list-style-type: none">• <i>nvt</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Meteropstelling ≥ G10</i>• <i>Afleverstation</i>
Gasmeteropstellingen ≤ G6	<ul style="list-style-type: none">• <i>Slijtage/veroudering</i>• <i>Inwendig defect</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Huisdrukregelaar</i>• <i>Huisdrukregelaar/ B-klep</i>

Meest voorkomende storingsoorzaken en meest getroffen componenten per deelsysteem

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1. Inleiding	6
1.1 Wat is het doel van deze rapportage?	6
1.2 Hoe worden storingen geregistreerd?	7
1.3 Welke typen storingen en onderbrekingen worden onderscheiden?	8
1.3.1 Storingen met en zonder onderbreking	8
1.3.2 Onvoorziene en voorziene onderbrekingen	9
1.4 Hoe wordt de betrouwbaarheid en veiligheid van het gasnet uitgedrukt?	10
1.4.1 Aantal storingen met en zonder onderbrekingen	11
1.4.2 Getroffen klanten	11
1.4.3 Gemiddelde onderbrekingsduur	12
1.4.4 Jaarlijkse uitvalduur	13
1.4.5 Onderbrekingsfrequentie	14
1.4.6 Gemiddelde duur veiligstellen	15
1.5 Hoe is het Nederlandse gasnet opgebouwd?	16
1.5.1 Het landelijke gastransportnet	16
1.5.2 Het lokale gasdistributienet	17
1.5.3 Deelsystemen en deernetten	19
1.6 De Nederlandse netbeheerders	20
2. Cijfers over 2023 – Onvoorzien	22
2.1 Een overzicht van kwaliteitsindicatoren	22
2.2 Het aantal storingen met en zonder onderbreking	22
2.3 Het aantal getroffen klanten	25
2.4 De gemiddelde onderbrekingsduur	25
2.5 De jaarlijkse uitvalduur	25
2.6 De onderbrekingsfrequentie	26
2.7 De gemiddelde duur veiligstellen	26
2.8 Top 5 grootste onderbrekingen	26
3. Cijfers over 2023 – Voorzien	29
3.1 Een overzicht van kwaliteitsindicatoren	29
3.2 Het aantal getroffen klanten	29
3.3 De gemiddelde onderbrekingsduur	30
3.4 De jaarlijkse uitvalduur	30
3.5 De onderbrekingsfrequentie	30
4. Storingsoorzaken en getroffen componenten	32
4.1 Verdeling van de storingen over de deelsystemen	32
4.2 Storingeninformatie hoofdleidingen	33
4.2.1 Oorzaken hoofdleidingen	33
4.2.2 Getroffen componenten in hoofdleidingen	34
4.3 Storingeninformatie aansluitleidingen	35

4.3.1	Oorzaken aansluitleidingen	35
4.3.2	Getroffen componenten in aansluitleidingen	36
4.4	Storingsinformatie gasstations	37
4.4.1	Verdeling van storingen per categorie station	37
4.5	Storingsinformatie gasmeteropstellingen ≤ G6	38
4.5.1	Oorzaken gasmeteropstellingen ≤ G6	38
4.5.2	Getroffen componenten in gasmeteropstellingen ≤ G6	39
5.	Gasmeters	40
	Bijlagen	43
	Bijlage A: Top 5 grootste onderbrekingen 2023	43
	Colofon	49

1. Inleiding

In dit eerste hoofdstuk lichten we het doel van deze rapportage en de belangrijkste begrippen in dit rapport toe. Ook gaan we in op de kwaliteitsindicatoren voor het meten van de betrouwbaarheid. Tot slot beschrijven we de opbouw van het Nederlandse gasnet.

1.1 Wat is het doel van deze rapportage?

De Autoriteit Consument en Markt (ACM) verwacht dat de regionale en landelijke netbeheerders jaarlijks inzicht geven in de betrouwbaarheid en veiligheid van het gasnet. In dit rapport presenteren we de betrouwbaarheidscijfers van de regionale gasnetten in Nederland over 2023. Het doel van het rapport is om toezichthouders, onze klanten en overige belanghebbenden een algemene indruk te geven van de betrouwbaarheid en kwaliteit van de gaslevering in Nederland.

Klant = aangeslotene

Een aangeslotene is iemand die is aangesloten op het gasdistributienet van de netbeheerder. Voor de leesbaarheid gebruiken we in dit rapport de term klant in plaats van aangeslotene.

De betrouwbaarheidscijfers in dit rapport hebben betrekking op de deelsystemen hoofdleiding, aansluitleiding, gasstation en gasmeteropstelling \leq G6. De regionale netbeheerders hebben hun cijfers aangeleverd. Zij zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit en volledigheid ervan. Storingsgegevens en kwaliteitskengetallen van het landelijke transportnet onder beheer van Gasunie Transport Services zijn niet in deze rapportage opgenomen. Dit rapport bevat ook geen individuele betrouwbaarheidscijfers van een netbeheerder. Die rapporteert elke netbeheerder rechtstreeks aan de ACM.

De brongegevens van 2023 zijn digitaal beschikbaar op www.netbeheernederland.nl

1.2 Hoe worden storingen geregistreerd?

De netbeheerders gebruiken een landelijke methode voor het registreren van storingen en geplande onderbrekingen: Nestor Gas. De gegevens uit Nestor zijn jaarlijks terug te vinden in deze rapportage. De Nestor-registratie is ingevoerd in 1976. Bij de start konden netbeheerders nog op vrijwillige basis meedoen. Inmiddels zijn alle netbeheerders in Nederland verplicht om de registratie in te vullen.

Welke gegevens worden geregistreerd binnen Nestor Gas?

Er vindt registratie plaats van de volgende gegevens, onderscheiden naar drukniveau:

- het identificatienummer dat de netbeheerder toekent aan de storing, de onderbreking of het vastgestelde lek.
- de wijze waarop de storing bij de netbeheerder bekend is geworden.
- de locatiegegevens van de storing, de onderbreking of het vastgestelde lek.
- de datum/tijd waarop de netbeheerder de storing vaststelt.
- de datum en het aanvangstijdstip van de onderbreking.
- het totale aantal getroffen klanten.
- de datum en het tijdstip van beëindiging van de onderbreking.
- het onderscheid tussen storingen waarbij de veiligheid van personen of objecten in onmiddellijk gevaar is en storingen waarbij dat niet het geval is.
- de datum en het tijdstip van veiligstellen van storingen waarbij de veiligheid van personen of objecten in onmiddellijk gevaar is.
- de aard en oorzaak van de storing, de onderbreking of het vastgestelde lek.
- het drukniveau van het onderdeel van het distributienet waarin de storing zich heeft voorgedaan.

Mijlpalen Nestor registratie

Sinds de start van de storingsregistratie werd deze steeds nauwkeuriger en vollediger. Het besef dat een goede registratie belangrijk is, zorgde voor een verbetering van de registratie in de volgende jaren. Het volgende overzicht toont enkele mijlpalen die sinds de start zijn bereikt.

2021	Uitbreiden van NestorData met de registratie van storingen aan gasmeters. Landelijke rapportage uitgebreid met informatie over meterstoringen
2020	Het landelijke rapport wordt herzien om de leesbaarheid te vergroten.
2018	In gebruik name van het nieuwe registratiesysteem NestorData
2014	Er worden externe audits op datakwaliteit uitgevoerd bij alle netbeheerders. Deze audits worden iedere twee jaar gehouden.
2013	Oplevering van een e-learningmodule voor medewerkers die met de Nestor-registratie werken
2006	Uitbreiding van de Nestor-rapporten met meer informatie over de storingsoorzaken
2005	Verschijsing van de Ministeriele Regeling 'Kwaliteitsaspecten netbeheer elektriciteit en gas', waardoor sinds 2005 ook voorziene onderbrekingen worden gerapporteerd
2003	Vastlegging van afspraken over de (uniforme) wijze van registratie in een handleiding
2000	Invoering van de wettelijk verplichte storingsregistratie
1999	Regionale netbeheerders starten met de landelijke rapportage van de storingsgegevens.

1.3 Welke typen storingsen en onderbrekingen worden onderscheiden?

1.3.1 Storingsen met en zonder onderbreking

In dit rapport komen we storingsen en onderbrekingen tegen. Wat is het verschil? Een storing is een plotseling optredende niet gewenste verandering in het functioneren van een onderdeel van een gastransportnet. Niet **alle** storingsen resulteren in een onderbreking van de gaslevering. Van een onderbreking is pas sprake wanneer één of meer klanten geen gas meer ontvangt of als de druk in een gastransportnet zo laag is dat één of meer op dat net aangesloten installaties niet kunnen functioneren. Onderbrekingen hebben vervelende gevolgen voor de getroffen klanten. Zij hebben dan namelijk geen gas meer.

Hoe worden onderbrekingen bij storingsen voorkomen?

De Nederlandse gasvoorziening is ontworpen en aangelegd voor een zeer hoge leveringszekerheid. Er zijn diverse voorzieningen getroffen om dit te realiseren. Net als in onze buurlanden, België en Duitsland, zijn op strategische plaatsen gasbuffers in het landelijke transportnet geplaatst. Deze gasbuffers vangen indien nodig tijdelijke tekorten en storingsen van transportleidingen op. Ook zijn de transportleidingen voor een groot deel meervoudig uitgevoerd. Op diverse plaatsen kunnen onderlinge verbindingen tussen de leidingen worden gemaakt. Als één enkele leiding of drukregelaar uitvalt, kan een andere leiding het transport overnemen. Op deze manier wordt de levering aan de eindgebruiker niet onderbroken.

Lekken

De meeste storingsen die in Nestor opgenomen zijn, zijn lekken. De lekken worden opgedeeld in enerzijds lekken in het gasdistributienet (hoofdleidingen en stations) en anderzijds lekken in aansluitingen (aansluitleiding en $GMO \leq G6$). Vervolgens worden de lekken opgedeeld in mate van urgentie (wel urgent/niet urgent). Een lek dat urgent is moet binnen 24 uur veiliggesteld worden en valt onder een onvoorzien onderbreking. Van niet urgente lekken kan de reparatie gepland worden.

Lekken – urgent of niet urgent?

Een lek dat door een **klant** gemeld wordt, is altijd **urgent**. Bij een lek dat tijdens lekzoekprogramma's opgespoord wordt, bepaalt de grootte en/of locatie van het lek of deze urgent of niet urgent is. Er zijn twee lekindicatieklassen:

- Lekindicatieklasse I: mogelijk een lek dat uiterlijk binnen 24 uur moet worden veiliggesteld. Hieronder vallen:
 - een hoorbaar, voelbaar, ruikbaar en/of zichtbaar lek;
 - een lekindicatie met een uitslag van 10.000 ppm en hoger, ongeacht de plaats ervan;
 - elke lekindicatie (een uitslag van 10 ppm en hoger) binnen 0,5 m van gebouwen;
 - een lekindicatie met een uitslag van 100 ppm en hoger, binnen 2 m van gebouwen;
 - een lek dat, gezien de plaatselijke omstandigheden, het risico met zich meebrengt tot het ophopen van gas. Denk aan rioleringsstelsels, schakelkasten en dergelijke.
- Lekindicatieklasse II: mogelijk een lek dat gepland kan worden afgehandeld. Dit zijn alle lekindicaties die niet onder lekindicatieklasse I vallen.

1.3.2 Onvoorziene en voorziene onderbrekingen

Ook het verschil tussen onvoorziene en voorziene onderbrekingen komen we in dit rapport tegen. Wat houdt dit onderscheid in?

Een **onvoorziene onderbreking** is een onderbreking die **spontaan** optreedt, dus niet voorzien is. De klanten zijn hierover niet vooraf of niet op tijd (minimaal drie werkdagen van tevoren) geïnformeerd. Zij ervaren de onderbreking als een storing. We noemen dit ook wel **onvoorziene niet beschikbaarheid**.

Een storing die binnen 24 uur moet worden verholpen, waarbij een gasonderbreking plaatsvindt is een voorbeeld van een onvoorziene onderbreking. Urgente gaslekken worden als onvoorzien geregistreerd.

Een **voorziene onderbreking** is een onderbreking die het gevolg is van onderhoud, reparaties of uitbreiding van de infrastructuur. Klanten zijn hierbij minimaal drie werkdagen van tevoren geïnformeerd door de netbeheerder. Een voorwaarde is dat deze onderbreking niet urgent is en dus minimaal 24 uur uitgesteld kan worden. Ook mag de veiligheid niet in het geding zijn.

Ook als de klant zelf initiatief heeft genomen voor of ingestemd heeft met werkzaamheden met een termijn korter dan drie dagen, gaat het om een voorziene onderbreking. We noemen dit ook wel een **voorziene niet beschikbaarheid**.

Denk hierbij aan geplande werkzaamheden voor het saneren van hoofd- en aansluitleidingen en het vervangen van huisdrukregelaars.

1.4 Hoe wordt de betrouwbaarheid en veiligheid van het gasnet uitgedrukt?

Om de kwaliteit van de diensten van de netbeheerders te meten én te kunnen vergelijken werken we met kwaliteitsindicatoren (of kengetallen). Lage waarden op deze indicatoren betekenen een hoge betrouwbaarheid van de gaslevering.

Onvoorziene onderbrekingen	Voorziene onderbrekingen
<ul style="list-style-type: none">Aantal storingen (met en zonder onderbreking)	-
<ul style="list-style-type: none">Aantal onderbrekingen	-
<ul style="list-style-type: none">Aantal getroffen klanten	<ul style="list-style-type: none">Aantal getroffen klanten
<ul style="list-style-type: none">Gemiddelde onderbrekingsduur (in min.)	<ul style="list-style-type: none">Gemiddelde onderbrekingsduur (in min)
<ul style="list-style-type: none">Jaarlijkse uitvalduur	<ul style="list-style-type: none">Jaarlijkse uitvalduur
<ul style="list-style-type: none">Onderbrekingsfrequentie	<ul style="list-style-type: none">Onderbrekingsfrequentie
<ul style="list-style-type: none">Gemiddelde duur veiligstellen (in min.)	-

De indicator ‘aantal onderbrekingen’ wordt niet opgenomen bij voorziene onderbrekingen. Bij het registeren wordt gebruik gemaakt van clustering van klanten, waardoor deze gegevens niet vergelijkbaar zijn. Ook wordt om die reden het totaal aantal getroffen klanten geregistreerd en niet het gemiddelde per onderbreking.

Lage waarden op deze kwaliteitsindicatoren betekenen een hoge betrouwbaarheid van de gaslevering. We beschrijven de kwaliteitsindicatoren zowel absoluut als ten opzichte van het gemiddelde van de voorgaande vijf jaren (2018 – 2022): het vijfjarig gemiddelde.

In de volgende paragrafen lichten we de indicatoren verder toe.

Verbruikersminuten

We gebruiken in dit rapport regelmatig de term **verbruikersminuten** om de kwaliteitsindicatoren te berekenen. In de verbruikersminuten komen zowel het aantal getroffen klanten als de duur van de onderbreking tot uitdrukking. Dit kengetal geeft dus aan hoe lang de getroffen klanten **samen** geen gas hadden. Via de verbruikersminuten kunnen we de omvang van verschillende onderbrekingen objectief met elkaar vergelijken. Als we de verbruikersminuten van alle storingen met onderbreking in één jaar optellen, krijgen we de jaarlijkse verbruikersminuten.

Het aantal verbruikersminuten berekenen we per herstelfase van de onderbreking, volgens de volgende formule: **GA x T**

GA is het aantal getroffen klanten bij een onderbreking. Dit aantal klanten vermenigvuldigen we met de duur van de onderbreking (**T**). Dit is het aantal minuten tussen het aanvangstijdstip van een onderbreking en het tijdstip van beëindiging van de onderbreking.

Voorbeeld verbruikersminuten

Een storing met onderbreking duurt 80 minuten en treft 9 klanten.

Verbruikersminuten van deze onderbreking: $GA \times T = 9 \text{ klanten} \times 80 \text{ minuten} = 720 \text{ minuten}$.

In geval van een omvangrijke gasstoring wordt de gaslevering in meerdere fasen hersteld, soms wel 50 of in uitzonderlijke gevallen nog veel meer. De duur van de onderbreking en het aantal getroffen klanten wordt dan per herstelfase bijgehouden. Het totaal aantal verbruikersminuten voor deze storing is dan de som van de verbruikersminuten per herstelfase.

Je kunt de verbruikersminuten van alle storingen met onderbreking in één jaar ook optellen, zodat je de jaarlijkse verbruikersminuten krijgt.

1.4.1 Aantal storingen met en zonder onderbrekingen

Het kengetal **aantal storingen met en zonder onderbrekingen** geeft aan hoeveel storingen het afgelopen jaar zijn geregistreerd. Het wordt vaak uitgedrukt per deelsysteem en per klant.

Deelsysteem

Een deelsysteem is een aantal bij elkaar behorende netcomponenten. Ook hun beveiligingen en overige secundaire apparatuur horen bij het deelsysteem. Voor de indeling van deelsystemen verwijzen we naar de volgende paragraaf.

In dit rapport vergelijken we het aantal storingen met en zonder onderbrekingen met het vijfjarig gemiddelde.

1.4.2 Getroffen klanten

Bij dit kengetal gaat het bij onvoorziene onderbrekingen om het aantal individuele klanten dat bij een onderbreking geen gas meer heeft. Dit wordt vaak uitgedrukt per deelsysteem.

1.4.3 Gemiddelde onderbrekingsduur

De gemiddelde onderbrekingsduur geeft weer hoe lang de onderbrekingen in één jaar gemiddeld duurden. De gemiddelde onderbrekingsduur berekenen we in minuten.

Het berekenen van de gemiddelde onderbrekingsduur

We berekenen de gemiddelde onderbrekingsduur met de volgende formule:

$\Sigma (GA \times T) / \Sigma GA$, waarbij:

- GA** = het aantal getroffen klanten;
- T** = de tijdsduur in minuten die verstrijkt tussen het aanvangstijdstip onderbreking en het tijdstip van beëindiging onderbreking;
- Σ** = sommatie over alle onderbrekingen van het desbetreffende jaar van registratie.

(GA x T) is het aantal verbruikersminuten (zie verbruikersminuten). **GA** is het aantal getroffen klanten bij een onderbreking. De gemiddelde onderbrekingsduur berekenen we door het aantal verbruikersminuten (GA x T) te delen door het aantal getroffen klanten GA. Dit doen we voor alle onderbrekingen in één jaar.

Voorbeeld:

Landelijke Nestor-cijfers 2016:

TA = aantal aangesloten klanten = 7.221.213

GA = aantal getroffen klanten = 58.913

GA x T = aantal verbruikersminuten = 7.040.383

Berekening gemiddelde onderbrekingsduur:

$\Sigma (GA \times T) / \Sigma GA$

$\Sigma (GA \times T) / \Sigma GA = 7.040.383$ verbruikersminuten / 58.913 klanten = **119,5 minuten**. Dit is 1 uur, 59 minuten en 30 seconden (in kloktijd: 1:59:30)

In 2016 duurde een onderbreking in het gasnet gemiddeld 119,5 minuten.

1.4.4 Jaarlijkse uitvalduur

Het kengetal jaarlijkse uitvalduur drukt het gemiddelde aantal minuten in één jaar dat een klant geen gas had uit.

Het berekenen van de jaarlijkse uitvalduur

We berekenen de jaarlijkse uitvalduur met de volgende formule:

$\Sigma (GA \times T) / TA$, waarbij:

- GA** = het aantal getroffen klanten;
- T** = de tijdsduur in minuten die verstrijkt tussen het aanvangstijdstip onderbreking en het tijdstip van beëindiging onderbreking;
- TA** = het totale aantal klanten;
- Σ** = sommatie over alle onderbrekingen van het desbetreffende jaar van registratie.

(GA x T) is het aantal verbruikersminuten. **TA** is het aantal aangesloten klanten. De jaarlijkse uitvalduur van een onderbreking wordt berekend door het aantal verbruikersminuten (GA x T) te delen door het aantal aangesloten klanten (TA). Dit doen we voor elke onderbreking in één jaar. We tellen alle waarden bij elkaar op (Σ) en zo ontstaat de jaarlijkse uitvalduur.

Voorbeeld:

Landelijke Nestor-cijfers 2016:

- TA = aantal aangesloten klanten = 7.221.213
- GA = aantal getroffen klanten = 58.913
- GA x T = aantal verbruikersminuten = 7.040.383

Berekening jaarlijkse uitvalduur:

$\Sigma (GA \times T) / TA$

$\Sigma (GA \times T) / TA = 7.040.383$ verbruikersminuten / 7.221.213 klanten = **0,97 minuten (0,97 x 60 = 58 seconden - in kloktijd: 00:58).**

In 2016 is het gas over alle 7.221.213 klanten gemiddeld 58 seconden niet beschikbaar geweest.

1.4.5 Onderbrekingsfrequentie

Met het kengetal onderbrekingsfrequentie bedoelen we het aantal keren in één jaar dat een klant gemiddeld werd getroffen door een onderbreking van het gas. Dit heeft niet alleen met het aantal onderbrekingen te maken, maar ook met het aantal getroffen klanten per onderbreking. Veel onderbrekingen die weinig klanten treffen, kunnen dus tot dezelfde onderbrekingsfrequentie leiden als weinig onderbrekingen die veel klanten treffen.

Het berekenen van de onderbrekingsfrequentie

We berekenen de onderbrekingsfrequentie met de volgende formule:

$\Sigma GA / TA$, waarbij:

GA = het totale aantal getroffen klanten;

TA = het totale aantal klanten;

Σ = sommatie over alle onderbrekingen van het desbetreffende jaar van registratie.

GA is het aantal getroffen klanten bij een onderbreking. Dit aantal klanten delen we door het totale aantal aangesloten klanten (**TA**). We berekenen dus het deel van het totale aantal klanten dat werd getroffen. Dit doen we voor elke onderbreking in één jaar. We tellen alle uitkomsten bij elkaar op (Σ) en zo ontstaat de onderbrekingsfrequentie.

Voorbeeld:

Landelijke Nestor-cijfers 2016:

TA = aantal aangesloten klanten = 7.221.213

GA = aantal getroffen klanten = 58.913

Berekening onderbrekingsfrequentie:

$\Sigma (GA / TA) = 58.913 / 7.221.213 = 0,0082$

In 2016 werden de 7.221.213 klanten gemiddeld 0,0082 keer geconfronteerd met een onderbreking van de levering van gas. We kunnen ook zeggen:

0,82% van de aangesloten klanten werd geconfronteerd met een onderbreking van de levering van gas.

1.4.6 Gemiddelde duur veiligstellen

Met het kengetal gemiddelde duur veiligstellen storing beschrijven we hoe lang het gemiddeld duurde voordat een storing, waarbij de veiligheid in het geding was, verholpen was.

Het berekenen van de gemiddelde duur veiligstellen

We berekenen de gemiddelde duur veiligstellen met de volgende formule:

$\Sigma (TV) / S$, waarbij:

TV = de tijdsduur in minuten die verstrijkt tussen het aanvangstijdstip storing en het tijdstip van veiligstellen storing;

S = aantal veiligstellingen;

Σ = sommatie over alle storings van het desbetreffende jaar van registratie.

TV is de tijdsduur in minuten die verstrijkt tussen het aanvangstijdstip van de storing en het tijdstip van veiligstellen storing. De tijdsduur van alle storings wordt bij elkaar opgeteld (Σ). Dit totaal wordt gedeeld door **S**, het totale aantal storings waarbij de veiligheid in het geding was in het registratiejaar.

Voorbeeld:

Landelijke Nestor-cijfers 2016:

TV = totale duur veiligstellingen = 3.487 uur en 33 minuten

S = aantal veiligstellingen = 3.347

Berekening gemiddelde duur veiligstellen:

$\Sigma (TV) / S = 3.487 \text{ uur } 33 \text{ minuten} / 3.347 = 1 \text{ uur } 2 \text{ minuten en } 31 \text{ seconden}$. In kloktijd is dat 1:02:31.

In 2016 duurde het gemiddeld 1 uur 2 minuten en 31 seconden voordat een storing veilig werd gesteld.

1.5 Hoe is het Nederlandse gasnet opgebouwd?

De Nederlandse gasinfrastructuur bestaat uit het landelijke gastransportnet en regionale distributienetten. Gasunie Transport Services beheert het landelijke gastransportnet. De zes regionale netbeheerders beheren de lokale distributienetten.

Wat is het verschil tussen gastransportnet en distributienet?

Gastransportnet = landelijk gasnet dat beheerd wordt door Gasunie Transport Services

Distributienet = lokaal gasnet dat beheerd wordt door regionale netbeheerders

1.5.1 Het landelijke gastransportnet

Het ondergrondse transportnet van Gasunie Transport Services transporteert gas onder een druk van 66 bar tot 80 bar over grote afstanden binnen Nederland. Daarnaast transporteren regionale netten het gas onder een lagere druk van maximaal 40 bar. Op ruim 1.100 plaatsen levert Gasunie Transport Services gas aan afnemers. De belangrijkste afnemers zijn de regionale netbeheerders, elektriciteitscentrales en grote industrieën. Gasunie Transport Services beheert ongeveer 12.000 km leidingen. Deze zijn vanaf 1963, na de ontdekking van het Slochteren-veld, aangelegd.

Meet- en regelstations

Gasunie Transport Services beheert meet- en regelstations. De belangrijkste functie van deze stations is het reduceren van de gasdruk in het landelijke transportnet naar 40 bar. De drukregelgroep op het station bestaat uit meerdere parallel geschakelde regelstraten. Naast drukreductie heeft het meet- en regelstation nog een andere functie, namelijk het odoriseren van aardgas.

Gasontvangstations

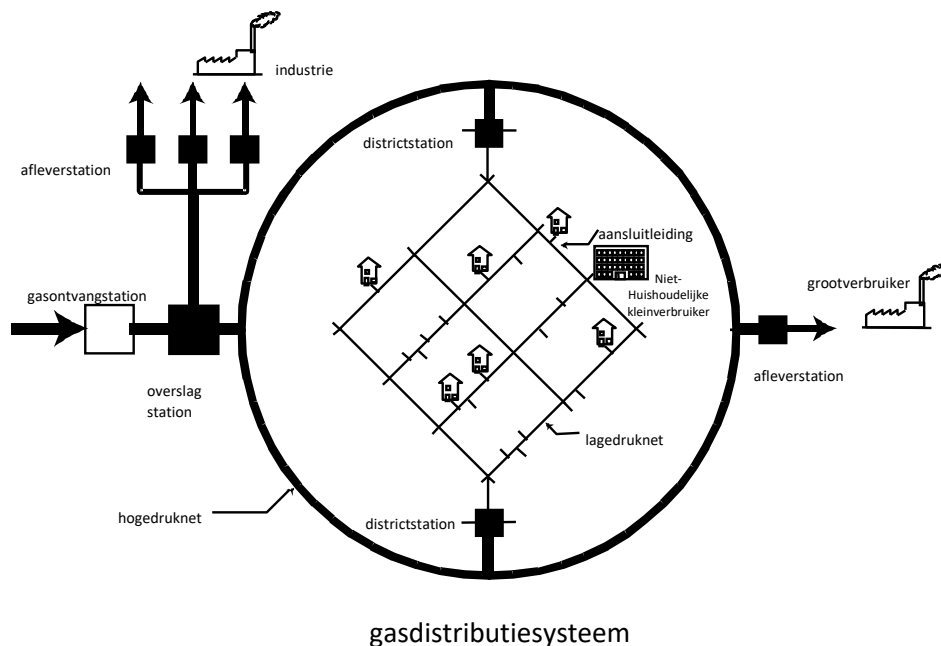
Gasontvangstations leveren het gas in het landelijke transportnet aan de afnemers. De gasontvangstations reduceren de gasdruk tot de druk die de afnemer voor de doorvoer of het gebruik van het gas nodig heeft. Bij de regionale netbeheerders is dit 8 of 4 bar. Voor grote afnemers wordt soms onder hogere drukken geleverd.

De gasontvangstations bestaan uit twee of meer leidingstraten. Een leidingstraat heeft de volgende functies:

- Het verwarmen van het te leveren gas, zodat bevriezing van componenten bij de drukreductie wordt voorkomen.
- Het regelen en beveiligen van de druk.
- Het meten van de gashoeveelheid.

1.5.2 Het lokale gasdistributienet

Gasontvangstations voeden het lokale gasdistributienet. Een lokaal gasdistributienet bestaat uit een hogedruk distributienet (8 bar, 4 bar, 1 bar) en een lagedruk distributienet (100 mbar en soms 30 mbar).

Schema van het gasdistributiesysteem

Hogedruk distributienet

De hogedruk distributienetten leveren direct gas aan lokale grootverbruikers zoals kleine industrie en tuinders. Ook voeden de hogedruknetten de lagedruknetten. Hiervoor staan in Nederland ongeveer 10.000 districtstations.

Om de leveringszekerheid te verhogen zijn de hogedruknetten zoveel mogelijk in ringvorm aangelegd. Op een aantal plaatsen zijn de hogedruknetten met elkaar verbonden. Op deze manier kan ook levering vanuit een aangrenzend distributienet plaatsvinden.

Districtstations

De districtstations regelen de gasdruk van het lagedruknet. De capaciteit van de districtstations is afgestemd op de gevraagde capaciteit van het achterliggende net. Op plaatsen waar binnen het net behoefte is aan grotere leveringszekerheid is het districtstation dubbelstraats uitgevoerd. Om zeker te zijn dat het falen van een gasdrukregelaar nooit leidt tot een gevaarlijk hoge druk bij de afnemers, heeft iedere gasstraat twee onafhankelijk werkende drukbeveiligingen.

Lagedruk distributienet

Het lagedruk distributienet transporteert het gas van de districtstations naar de kleinverbruikers. Deze netten zijn fijn vertakt en sterk vermaasd. Iedere stad of dorp heeft één groot lagedruknet, dat op meerdere punten gevoed wordt door districtstations. Als één districtstation uitvalt vangen de overige stations dat vrijwel altijd op.

Dimensionering van lagedruknetten

De lagedruknetten zijn zodanig gedimensioneerd dat ze bij een verwacht piekverbruik - bij een gemiddelde etmaaltemperatuur van -12 graden Celsius - nog gas met voldoende druk bij de kleinverbruiker leveren. Als extra voorwaarde wordt gesteld, dat bij het uitvallen van één station of één belangrijke leiding nog 70% van de capaciteit geleverd moet kunnen worden. Dit komt overeen met de te leveren capaciteit bij een buitentemperatuur van min 2 graden Celsius.

In Nederland zijn twee typen lagedruk distributienetten in gebruik. De meeste netten wordt op 100 mbar bedreven. Een klein gedeelte van de netten op 30 mbar. De huisinstallaties van woningen in een 100 mbar gebied, bevatten een zogenaamde huisdrukregelaar. Deze reduceert de gasdruk in de woning tot 30 mbar. Huishoudelijke gastoestellen zijn namelijk ontworpen voor een ingangsdruk van 30 mbar.

Veel huisinstallaties bevatten daarnaast een gasgebrek-beveiliging. We noemen deze beveiliging ook wel een B-klep. Soms is de B-klep een extra component. Maar meestal is de functie van de B-klep geïntegreerd in de huisdrukregelaar. De B-klep sluit de gastoevoer af als de netdruk is weggefallen. Hiermee voorkomt de klep dat het gas ongecontroleerd uitstroomt als de netdruk weer wordt hersteld.

1.5.3 Deelsystemen en deelnetten

Een deelsysteem is een aantal bij elkaar behorende netcomponenten. Ook hun beveiligingen en overige secundaire apparatuur horen bij het deelsysteem. De betrouwbaarheidscijfers in dit rapport hebben betrekking op vier deelsystemen:

- Hoofdleiding: de leidingen in het hogedrukgedeelte (8 bar, 4 bar, 1 bar) en het lagedrukgedeelte (100 mbar en soms 30 mbar) van het gasdistributienet.
- Aansluitleiding: de leidingen vanaf de hoofdleiding tot aan de gasmeteropstelling.
- Gasstation (inclusief gasmeteropstelling \geq G10): de gasdrukregel- en meetstations voor het regelen van de gasdistributiedruk en/of het meten van de gashoeveelheid bij grote klanten.
- Gasmeteropstelling \leq G6: de hoofdkraan, huisdrukregelaar, etc. Bij woningen wordt de gasmeteropstelling meestal in de meterkast aangetroffen.

Deelsystemen infra en $GMO \leq G6$

Bij de presentatie van de cijfers worden de deelsystemen hoofdleidingen, aansluitleidingen en gasstations samengebracht onder de noemer: deelsysteem Infra. Het deelsysteem gasmeteropstellingen \leq G6 wordt $GMO \leq G6$ genoemd.

Een deelnet is een onderdeel van het gasdistributienet. In Nederland onderscheiden we vijf deelnetten. Ieder deelnet heeft zijn eigen minimale en maximale bedrijfsdruk (MOP Maximum Operating Pressure).

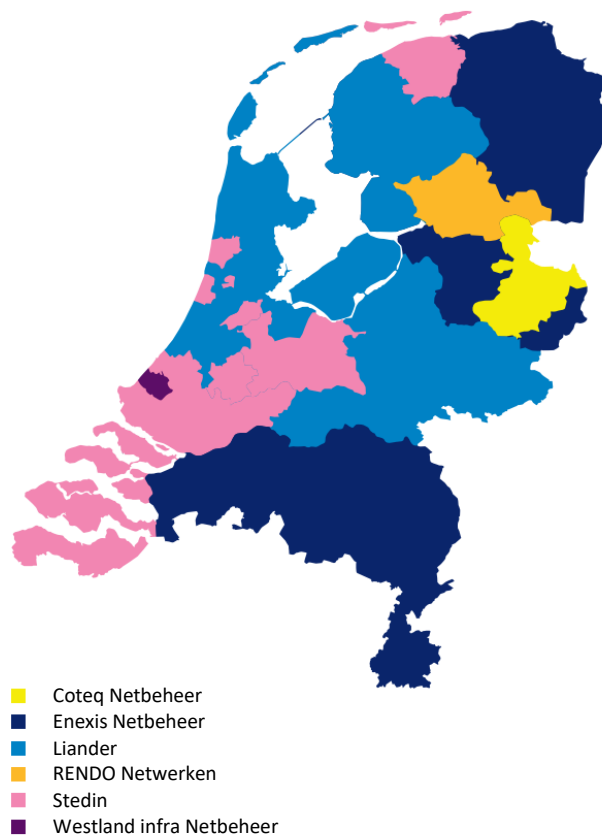

Deelnet	Bedrijfsdruk
30 mbar	Minimale druk 25 mbar en MOP van 30 mbar.
100 mbar	Minimale druk 40 mbar en MOP van 200 mbar.
1 bar	Minimale druk 0,2 bar en MOP van 1 bar.
4 bar	Minimale druk 0,8 bar en MOP van 4 bar.
8 bar	Minimale druk 1,5 bar en MOP van 8 bar.

Deelnetten met bijbehorende minimale en maximale bedrijfsdruk

1.6 De Nederlandse netbeheerders

Naast de landelijke netbeheerder Gasunie Transport Services B.V. beheren zes regionale netbeheerders het regionale gasnet.

Overzicht van de regionale gasnetbeheerders

2. Cijfers over 2023 – Onvoorzien

Dit hoofdstuk bevat de kengetallen van onvoorziene onderbrekingen in het gasnet in 2023. Deze cijfers zijn gebaseerd op de storingsgegevens van de regionale netbeheerders. Na het totaaloverzicht lichten we de belangrijkste kengetallen per kwaliteitsindicator toe. We onderscheiden hierbij de deelsystemen infra en $GMO \leq G6$ en vergelijken de cijfers uit 2023 met het vijfjarig gemiddelde (periode 2018 – 2022). Tot slot gaan we in op de vijf grootste storingen in 2023.

2.1 Een overzicht van kwaliteitsindicatoren

Onderstaande tabel bevat de kengetallen van de zes kwaliteitsindicatoren voor onvoorziene onderbrekingen in het jaar 2023.

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2023 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Storingen totaal (met én zonder gasonderbreking)	40.875	48.470	-16%
Onderbrekingen	30.288	34.604	-12%
Getroffen klanten	50.958	47.963	+6%
Gemiddelde onderbrekingsduur [min]	230,0	150,0	+53%
Jaarlijkse uitvalduur [sec/jaar]	97,0	58,9	+65%
Onderbrekingsfrequentie [aantal/jaar]	0,0070	0,0065	+7%
Gemiddelde duur veiligstellen [min]	54,0	61,3	-12%

Kwaliteitsindicatoren voor onvoorziene onderbrekingen in Nederland

In de volgende paragrafen lichten we de kengetallen per kwaliteitsindicator toe. Daarbij komt steeds een deel van de tabel uit paragraaf 2.1 terug.

2.2 Het aantal storingen met en zonder onderbreking

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2022 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Storingen (met én zonder gasonderbreking)	40.875	48.470	-16%
Infra	19.430	20.897	-7%
$GMO \leq G6$	21.445	27.573	-22%
Onderbrekingen	30.288	34.604	-12%
Infra	11.995	11.768	+2%
$GMO \leq G6$	18.293	22.836	-20%

Aantal storingen totaal en per deelsysteem

In 2023 is zowel het aantal storingen als het aantal onderbrekingen afgenomen ten opzichte van het vijfjarig gemiddelde. Bij het deelsysteem gasmeteropstellingen $\leq G6$ is de grootste afname te zien.

Storingen aan een gasmeteropstelling veroorzaken bijna altijd een onderbreking. Storingen leiden bij het deelsysteem Infra minder vaak tot een onderbreking. Denk hierbij bijvoorbeeld aan storingen aan een hoofdleiding. Door het toepassen van vermaasde netten, kunnen deze worden opgevangen door een andere leiding

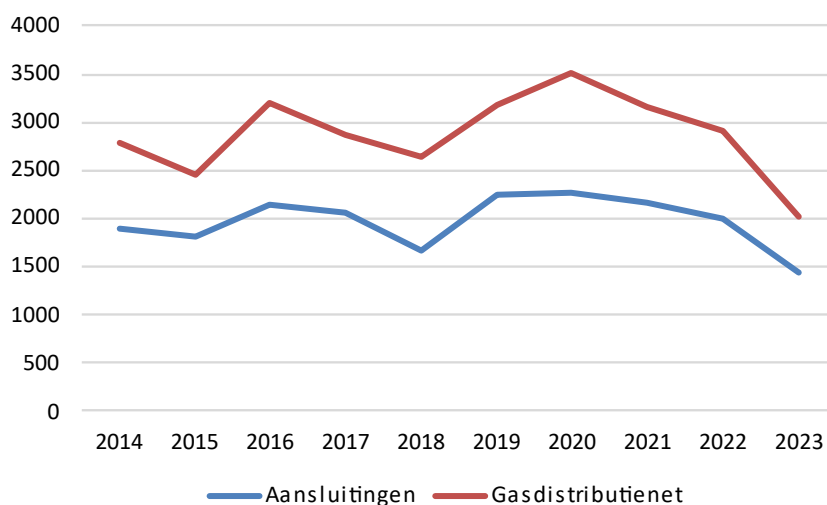
Lekken

De meeste storingen die in Nestor zijn opgenomen zijn lekken. De volgende tabel toont alle lekken in 2023 bij regionale netbeheerders. Deze zijn gemeld door klanten, derden of ontdekt tijdens uitgevoerde lekzoekprogramma's. Lekken die gevonden worden bij onderhoudswerkzaamheden aan stations zijn niet opgenomen in het overzicht.

Deelsysteem	Urgent	Niet urgent
Gasdistributienet	5.528	2.026
Aansluitingen	16.580	1.431
Totaal	22.108	3.457

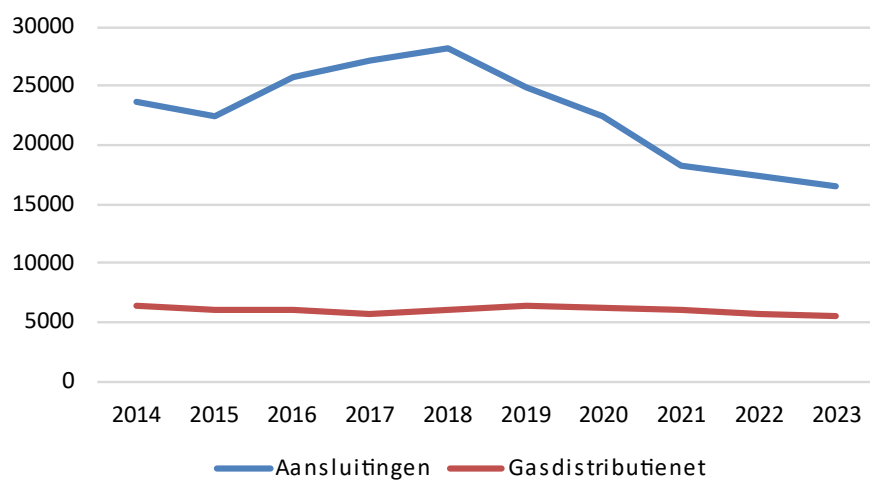
Aantal lekken in 2023 bij regionale netbeheerders

De volgende grafiek laat zien dat de daling van het aantal niet urgente lekken zich voortzet in 2023.

Aantal niet urgente lekken gasdistributie en aansluitingen over periode 2014-2023

Het aantal urgente lekken bij het deelsysteem aansluitingen laat een daling zien vanaf 2018 (zie onderstaande grafiek).

Aantal urgente lekken gasdistributie en aansluitingen over periode 2014-2023

2.3 Het aantal getroffen klanten

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2023 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Getroffen klanten	50.958	47.963	+6%
Infra	32.358	24.896	+30%
GMO ≤ G6	18.600	23.068	-19%

Het totaal aantal getroffen klanten was in 2023 hoger dan het vijfjarig gemiddelde. Bij het deelsysteem infra betrof het een stijging van het aantal getroffen klanten bij het deelsysteem GMO ≤ G6 een daling.

2.4 De gemiddelde onderbrekingsduur

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2023 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Gemiddelde onderbrekingsduur [min]	230,0	150,0	+53%
Infra	322,6	230,7	+40%
GMO ≤ G6	68,9	62,9	+10%

In 2023 lag de gemiddelde onderbrekingsduur 53% boven het vijfjarig gemiddelde. Beide deelsystemen laten een stijging zien in de gemiddelde onderbrekingsduur.

Een storing aan een gasmeteropstelling, bijvoorbeeld een huisdrukregelaar met een te hoge sluitdruk, kan sneller verholpen worden dan een storing aan een leiding. Een leiding moet vaak eerst opgegraven worden.

2.5 De jaarlijkse uitvalduur

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2023 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Jaarlijkse uitvalduur [sec/jaar]	97,0	58,9	+65%
Infra	86,0	47,0	+83%
GMO ≤ G6	11,0	11,9	-7%

In 2023 was de totale jaarlijkse uitvalduur 65% hoger dan het vijfjarig gemiddelde. Deze stijging wordt veroorzaakt door de stijging van de uitvalduur in het deelsysteem infra.

2.6 De onderbrekingsfrequentie

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2023 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Onderbrekingsfrequentie [aantal/jaar]	0,0070	0,0065	+7%
Infra	0,0045	0,0034	+33%
GMO ≤ G6	0,0026	0,0031	-17%

De totale onderbrekingsfrequentie was in 2023 in totaal 0,0070 en daarmee 7% hoger dan het vijfjarig gemiddelde. Deze stijging wordt veroorzaakt door het deelsysteem Infra.

2.7 De gemiddelde duur veiligstellen

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2023 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Gemiddelde duur veiligstellen [min]	54,0	61,3	-12%
Infra	54,1	51,2	+6%
GMO ≤ G6	51,7	54,7	-6%

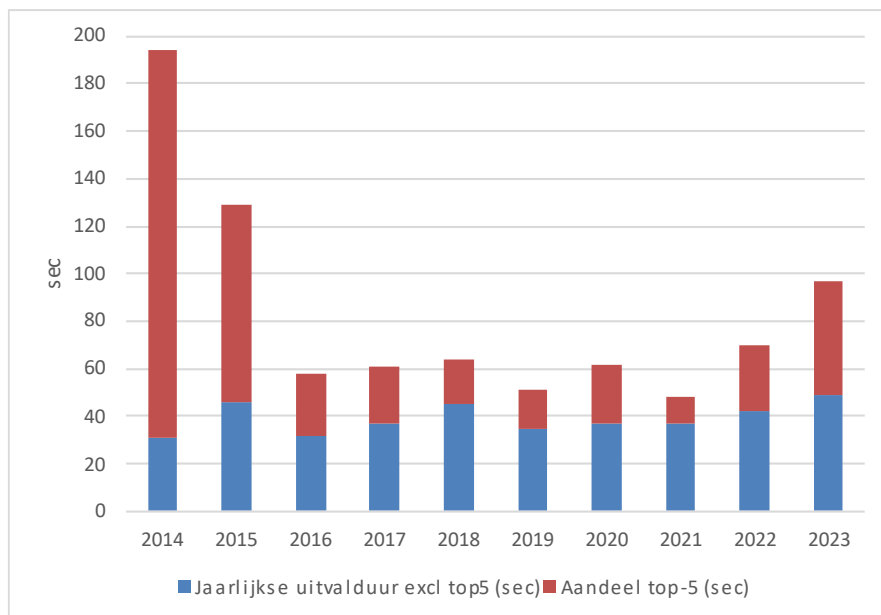
In 2023 was de gemiddelde duur veiligstellen 12% lager dan het vijfjarig gemiddelde.

2.8 Top 5 grootste onderbrekingen

De vijf grootste onvoorziene onderbrekingen in 2023 liepen qua omvang uiteen van 128 tot 3.843 getroffen klanten en van 368 minuten tot 8.220 minuten. Deze vijf grootste onderbrekingen hadden samen een aandeel van 48 seconden in de jaarlijkse uitvalduur van 97 seconden. De top 5 onderbrekingen hadden daarmee een aandeel van 50% in de totale jaarlijkse uitvalduur. Het vijfjarig gemiddelde van de jaarlijkse uitvalduur van de top 5 onderbrekingen bedraagt 19,5 seconden. In 2023 was de jaarlijkse uitvalduur van de top 5 onderbrekingen 145% hoger dan het vijfjarig gemiddelde.

Een beschrijving van de vijf grootste onderbrekingen is te vinden in bijlage A.

De volgende figuur toont het aandeel dat de vijf grootste onvoorziene onderbrekingen de laatste jaren hadden in de jaarlijkse uitvalduur.

Aandeel vijf grootste onderbrekingen in totale jaarlijkse uitvalduur, 2014 – 2023

De afgelopen 9 jaar ligt de uitvalduur zonder de top 5 storingen rondom de 40 seconden. De top 5 storingen zorgen voor de variatie in de totale jaarlijkse uitvalduur. In 2022 en 2023 is het aandeel van de top 5 storingen op het totaal respectievelijk 40 % en 50%.

BH
T
99

BH
T
99

3. Cijfers over 2023 – Voorzien

In dit hoofdstuk gaan we in op de kengetallen van voorziene onderbrekingen in het gasnet in 2023. We onderscheiden hierbij de deelsystemen infra en $GMO \leq G6$. Na het totaaloverzicht lichten we de belangrijkste kengetallen per kwaliteitsindicator toe.

3.1 Een overzicht van kwaliteitsindicatoren

De volgende tabel bevat de kengetallen van vier kwaliteitsindicatoren voor voorziene onderbrekingen in het jaar 2023. De cijfers van 2023 worden afgezet tegen het vijfjarig gemiddelde.

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2022 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Aantal getroffen klanten	97.490	296.037	-67%
Gemiddelde onderbrekingsduur [min]	188,2	76,1	+147%
Jaarlijkse uitvalduur [sec/jaar]	151,0	184,4	-18%
Onderbrekingsfrequentie [aantal/jaar]	0,013	0,040	-67%

Kwaliteitsindicatoren voorziene onderbrekingen

In de volgende paragrafen lichten we de kengetallen per kwaliteitsindicator toe. Daarbij komt steeds een deel van de bovenstaande tabel terug.

3.2 Het aantal getroffen klanten

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2023 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Aantal getroffen klanten	97.490	296.037	-67%
Infra	75.840	89.783	-16%
$GMO \leq G6$	21.650	206.254	-90%

In 2023 is het gemiddeld aantal getroffen klanten met 67% lager dan het vijfjarig gemiddelde. Dit wordt veroorzaakt door de afname in het aantal getroffen klanten in het deelsysteem $GMO \leq G6$. Deze afname wordt veroorzaakt doordat de uitrol van de slimme gasmeter is afgerond en er sinds 2021 een afname te zien is in het aantal getroffen klanten.

3.3 De gemiddelde onderbrekingsduur

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2023 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Gemiddelde onderbrekingsduur [min]	188,2	76,1	+147%
Infra	234,2	209,9	+12%
GMO ≤ G6	27,0	17,9	+50%

In 2023 lag de gemiddelde onderbrekingsduur 147% hoger dan het vijfjarig gemiddelde. Deze stijging is het gevolg van een stijging in de gemiddelde onderbrekingsduur bij beide deelsystemen.

3.4 De jaarlijkse uitvalduur

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2023 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Jaarlijkse uitvalduur [sec/jaar]	151	184,4	-18%
Infra	147	120,5	+22%
GMO ≤ G6	5	30,2	-83%

In 2023 lag de jaarlijkse uitvalduur 18% lager dan het vijfjarig gemiddelde. De daling in het deelsysteem GMO ≤ G6 valt te verklaren door het einde van de uitrol van de slimme gasmeter. Het aantal klanten dat wordt getroffen door een leveringsonderbreking is sterk afgenomen in de afgelopen drie jaar.

3.5 De onderbrekingsfrequentie

Kwaliteitsindicator	2023	Vijfjarig gemiddelde	Vershil 2023 t.o.v. vijfjarig gemiddelde
Onderbrekingsfrequentie [aantal/jaar]	0,0134	0,0404	-67%
Infra	0,0104	0,0122	-15%
GMO ≤ G6	0,0030	0,0281	-89%

In 2023 was de onderbrekingsfrequentie 0,0134. Dit betekent dat ongeveer 1,3% van de klanten te maken had met een gasonderbreking als gevolg van voorziene werkzaamheden. Dit is 67% minder dan het vijfjarig gemiddelde.

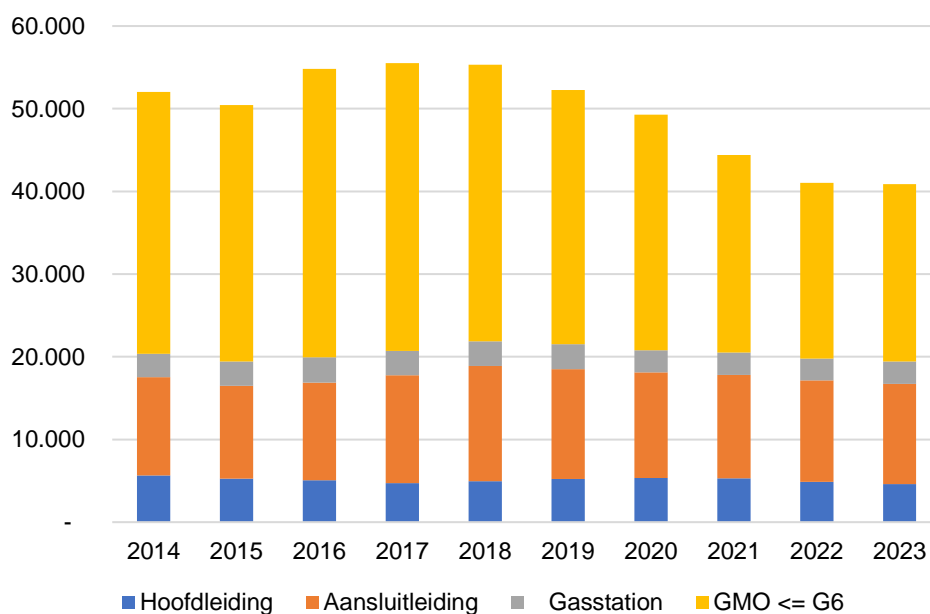

4. Storingsoorzaken en getroffen componenten

In dit hoofdstuk beschrijven we eerst de verdeling van de storingen over de deelsystemen. Vervolgens gaan we per deelsysteem in op de oorzaak van de storingen en de componenten die bij de storing betrokken waren. Het betreft cijfers over storingen die onvoorzien waren.

4.1 Verdeling van de storingen over de deelsystemen

In totaal traden er 40.875 storingen op in 2023. Hiervan vond 52% plaats aan het deelsysteem $GMO \leq G6$ en 30% aan het deelsysteem aansluitleiding. De volgende figuur toont de verdeling van de storingen per deelsysteem over de periode 2014 - 2023.

Storingsverdeling per deelsysteem 2014- 2023.

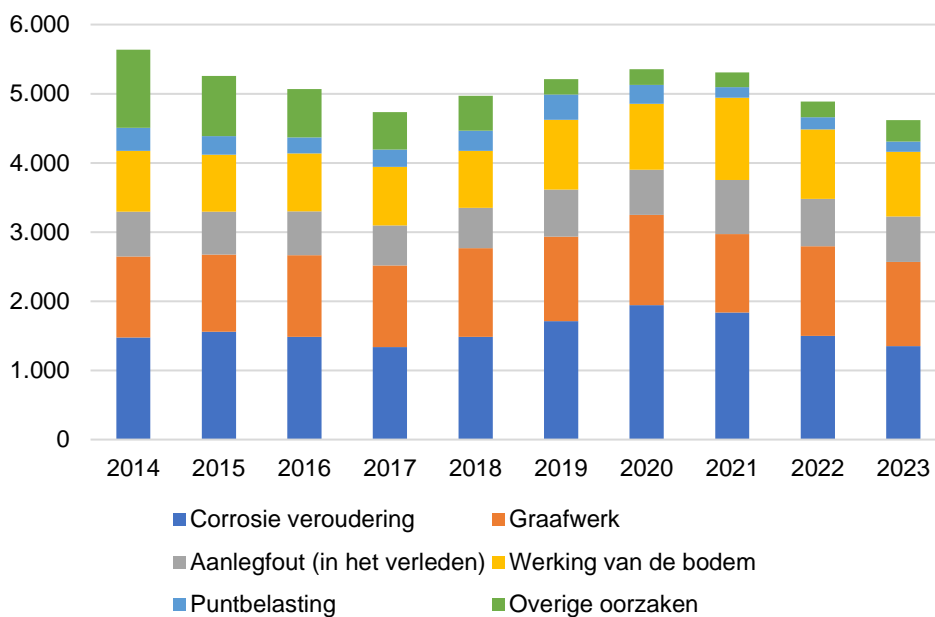
De verdeling van het aantal storingen over de verschillende deelsystemen is over de jaren heen stabiel.

4.2 Storinginformatie hoofdleidingen

4.2.1 Oorzaken hoofdleidingen

In 2023 traden 4.619 storingen op aan een hoofdleiding. *Corrosie/veroudering* en *Graafwerk* zijn bij 55% van de storingen de oorzaak.

De volgende figuur toont de verdeling van oorzaken van de storingen aan hoofdleidingen over de periode 2014 - 2023.

Storingsverdeling per oorzaak voor hoofdleidingen over 2014-2023.

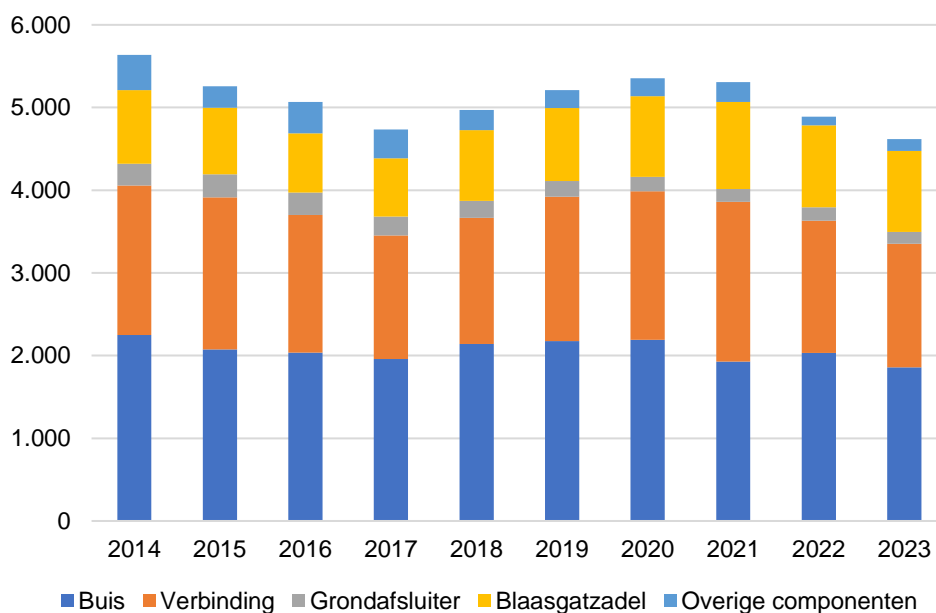
In deze grafiek zijn de oorzaken; Anders, Onbekend, Bediening, (On)bewuste schade (niet graafschade), Productfout en Montagefout (nu) samengevoegd in Overige oorzaken.

De figuur toont dat de oorzaak van de meeste storingen de afgelopen jaren geregistreerd werden in de categorieën *Corrosie/veroudering*, *Graafwerk* en *Werking van de bodem*.

4.2.2 Getroffen componenten in hoofdleidingen

In 2023 werd 72% van de storingen veroorzaakt door een probleem met een *Buis* of een *Verbinding*.

De volgende figuur toont de verdeling van de storingen over de componenten van hoofdleidingen over de periode 2014 - 2023.

Storingsverdeling per component voor hoofdleidingen over 2014-2023.

In deze grafiek zijn de componenten; Sifon en Anders samengevoegd in Overig.

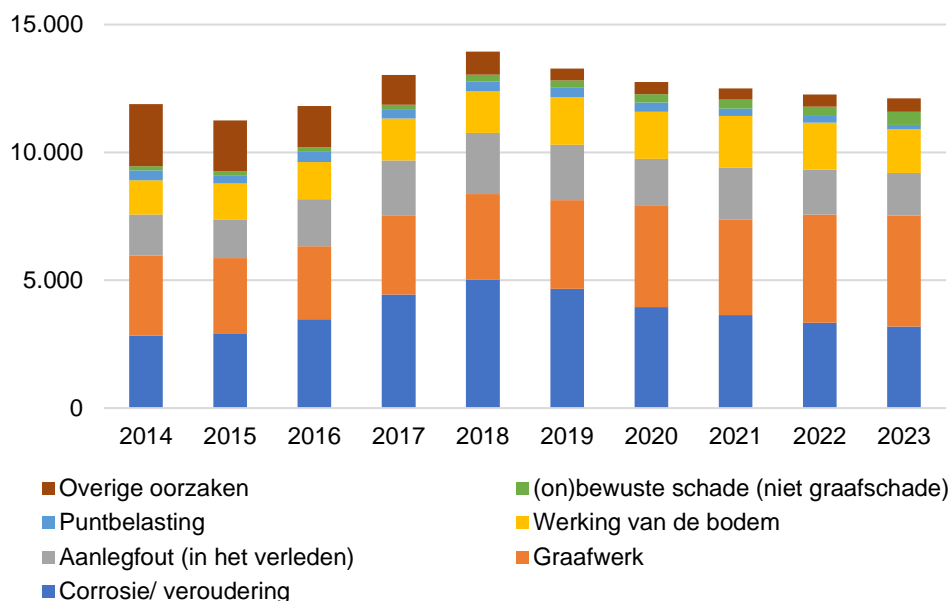
De figuur toont dat de meeste storingen geregistreerd werden bij de componenten *Buis*, *Verbinding* en *Blaasgatzadel*.

4.3 Storinginformatie aansluitleidingen

4.3.1 Oorzaken aansluitleidingen

In 2023 traden 12.110 storingen op aan een aansluitleiding. *Corrosie/veroudering* en *Graafwerk* was bij 62% van deze storingen de oorzaak.

De volgende figuur toont de verdeling van oorzaken van storingen aan een aansluitleiding over de afgelopen jaren.

Storingsverdeling per oorzaak voor aansluitleidingen over de periode 2014-2023.

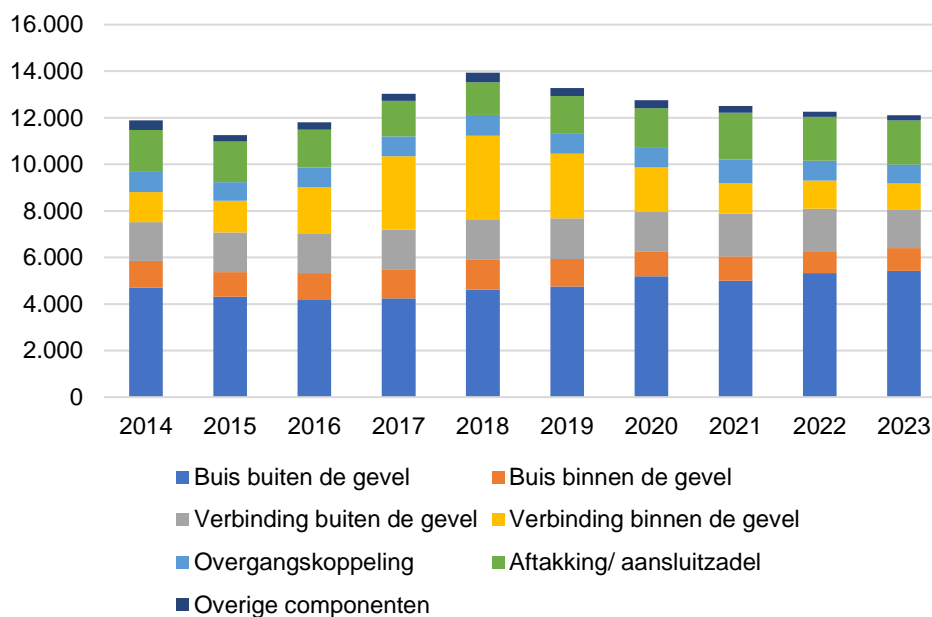
In deze grafiek zijn de oorzaken; Anders, Onbekend, Bediening, Productfout en Montagefout (nu) samengevoegd in Overige oorzaken.

De figuur toont dat de oorzaak van de meeste storingen de afgelopen jaren geregistreerd werden in de categorieën *Corrosie/veroudering*, *Graafwerk*, *Aanlegfout in het verleden* en *Werking van de bodem*.

4.3.2 Getroffen componenten in aansluitleidingen

Meer dan 45% van de storingen in 2023 werd veroorzaakt door een probleem met een *Buis buiten de gevel*. De *Verbinding buiten de gevel* is voor 14% en *Aftakking/ aansluitzadel* is voor 16% van de storingen het probleem.

De volgende figuur toont de verdeling van de storingen over de diverse componenten van aansluitleidingen over de periode 2014 - 2023.

Storingsverdeling per component voor aansluitleidingen over de periode 2014-2023. In deze grafiek zijn de componenten; Anders en Grondafsluiter samengevoegd in Overig.

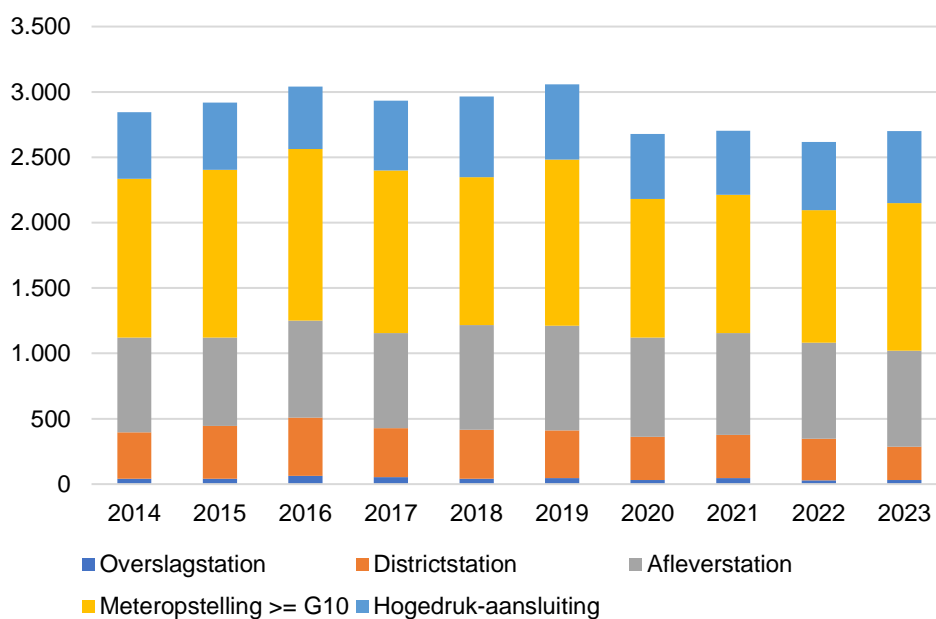
De figuur toont dat de meeste storingen de afgelopen jaren geregistreerd werden bij het component *Buis buiten de gevel*. Het aantal storingen aan het component *verbinding binnen de gevel* laat vanaf 2018 een daling zien.

4.4 Storinginformatie gasstations

4.4.1 Verdeling van storingen per categorie station

In 2023 traden 2.701 storingen op aan een gasstation, 69% van deze storingen vonden plaats in de *Meteropstelling* \geq G10 en het *Afleverstation*.

De volgende figuur toont de verdeling van de storingen aan gasstations per categorie over de periode 2014 - 2023.

Storingsverdeling per categorie station over de periode 2014-2023.

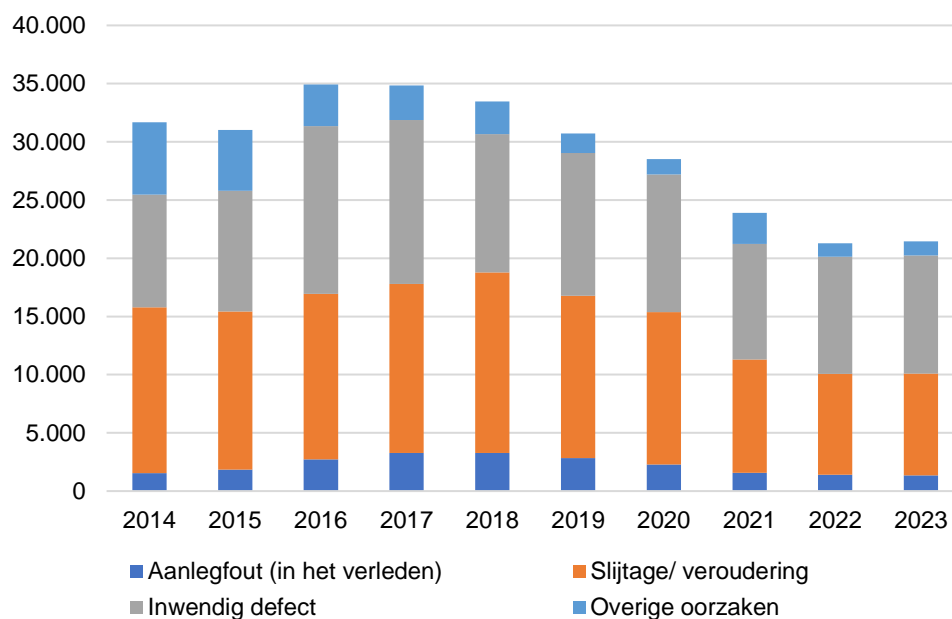
De figuur toont dat de afgelopen jaren de meeste storingen geregistreerd werden in de *Meteropstelling* \geq G10, het *Afleverstation* en *Hogedruk aansluiting*.

4.5 Storinginformatie gasmeteropstellingen ≤ G6

4.5.1 Oorzaken gasmeteropstellingen ≤ G6

In 2023 traden er 21.445 storingen op aan de GMO ≤ G6, 88% van de storingen in 2023 werd veroorzaakt door *Slijtage/veroudering* en *Inwendig defect*.

De volgende figuur toont de verdeling van oorzaken van storingen aan gasmeteropstellingen over de periode 2014 - 2023.

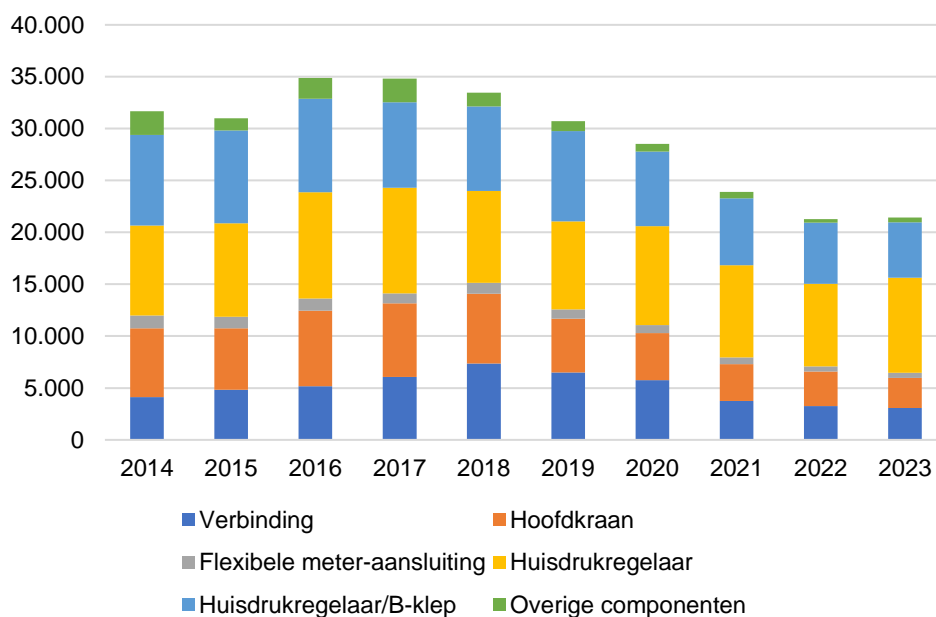
Storingsverdeling per oorzaak voor gasmeteropstellingen over de periode 2014-2023. In deze grafiek zijn de oorzaken; Anders, Onbekend, Bediening, Bevriezing, Vervuiling, Klant, Werking van de bodem, Productfout, (On)bewuste schade (niet graafschade) en Montagefout (nu) samengevoegd in Overige oorzaken.

De figuur toont dat de oorzaak van de meeste storingen de afgelopen jaren geregistreerd werden in de categorieën *Slijtage/veroudering* en *Inwendig Defect*.

4.5.2 Getroffen componenten in gasmeteropstellingen ≤ G6

Meer dan 68% van de storingen in 2023 werd veroorzaakt door een storing aan de *Huisdrukregelaar* of *Huisdrukregelaar/B-klep*.

De volgende figuur toont de verdeling van de storingen over de componenten van gasmeteropstellingen over de periode 2014 - 2023.

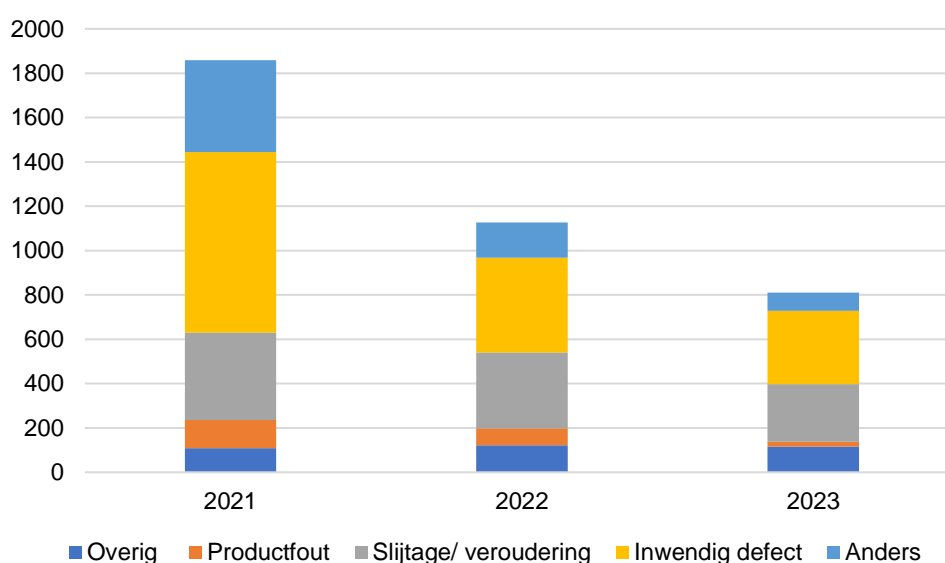

Storingsverdeling per component voor gasmeteropstellingen over de periode 2014-2023. In deze grafiek zijn de componenten; Anders en B-klep samengevoegd in Overig.

5. Gasmeters

Sinds 2021 is de landelijke storingsregistratie Nestor uitgebreid met de vastlegging van storingen aan de gasmeters. Voorheen was de registratie beperkt tot het gasnet zonder de meter. Doel van de storingsregistratie is om landelijk inzicht te krijgen in het aantal storingen en de verdeling ervan naar oorzaak en component. Storingen in de installatie van de klanten zelf – en dus ‘achter de meter’ - vallen buiten Nestor. Dit laatste geldt ook voor storingen met betrekking tot de communicatie tussen de meter en Centrale Toegangsserver (CTS).

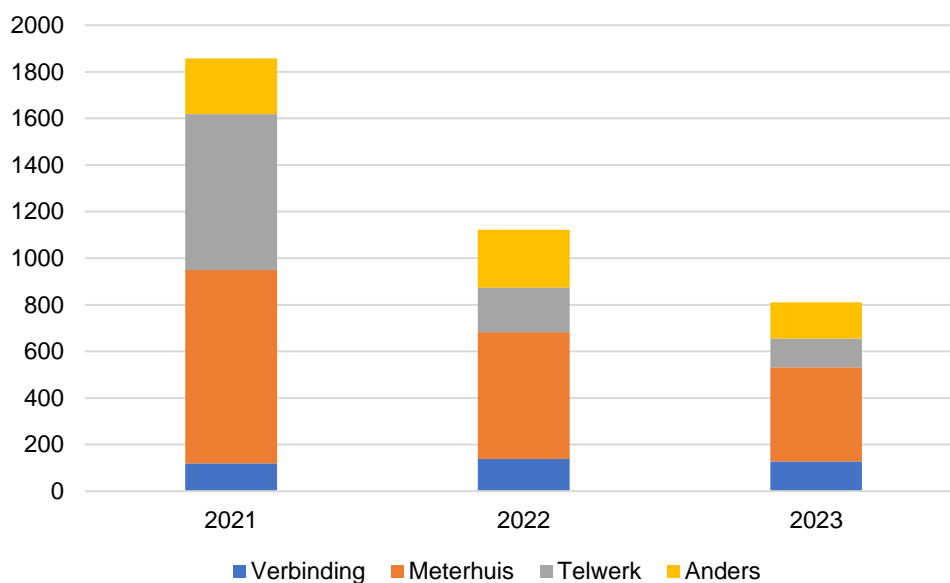
In 2023 zijn er 810 storingen geweest aan gasmeters. Een afname van 317 ten opzichte van 2022. Onderstaande figuur toont de storingsverdeling per oorzaak.

Storingsverdeling per oorzaak voor gasmeters 2021 – 2023.

De figuur laat zien dat inwendig defect de oorzaak van circa 41% van de storingen is. De oorzaak slijtage/veroudering heeft een aandeel van 32% in het totaal aantal storingen in 2023. De oorzaak anders is afgenomen van 14% in 2022 naar 10% in 2023.

De verdeling van de storingen per component is weergegeven in onderstaande figuur.

Storingsverdeling per component voor gasmeters 2021 – 2023.

In 2023 betrof de helft van de storingen het *meterhuis*.

Bijlagen

Bijlage A: Top 5 grootste onderbrekingen 2023

Onderbrekingen hebben vervelende gevolgen voor de getroffen klant(en). Dit geldt in het bijzonder voor langdurige onderbrekingen. In onderstaande tabel zijn de vijf grootste onderbrekingen van 2023 samengevat. De omvang van deze vijf onderbrekingen varieert van 128 tot 2.481 getroffen klanten en van 368 minuten tot 8.220 minuten.

#	Plaats	Aanvangsdatum	Impact op jaarlijkse uitvalduur (sec/jaar)
1	Culemborg	25 oktober 2023	18,89
2	Gronsveld	4 juni 2023	10,12
3	Velsen-Noord	28 juli 2023	7,54
4	Eindhoven	24 juli 2023	6,10
5	Ulestraten	11 januari 2023	5,38

Top 5 grootste onderbrekingen, 2023

Hieronder volgt een toelichting op elk van deze onderbrekingen.

1	Positie in de top 5		
	25 Oktober 2023		
	12:10 uur		
	27 Oktober 11:30 uur	Culemborg	
	Duur: 9 uur en 55 minuten	3.843 getroffen klanten	

<p>Wat gebeurde er?</p> <p>Bij werkzaamheden is met een gestuurde boring de hogedruk gasleiding geraakt. Om het ontstane gaslek veilig te stellen is de hoofdleiding drukloos gemaakt als gevolg een groot gebied met 3.843 klanten zonder gas.</p>	
<p>Welke gevolgen had dit voor klanten?</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.843 klanten zaten 9 uur en 55 minuten zonder gas. • De nabijgelegen treinverbinding is tijdelijk stilgelegd. 	
<p>Wat was de oorzaak?</p> <p>Ten behoeve van elektra werkzaamheden in opdracht van de regionale netbeheerder is er gebruik gemaakt van een gestuurde boring. Hierbij is de hogedruk gasleiding geraakt met vrije gasuitstroming tot gevolg.</p>	
<p>Hoe verhielp de netbeheerder de storing?</p> <p>Na het drukloos maken van het gasnet is de schade hersteld hierna zijn alle aansluitingen weer van gas voorzien.</p>	
<p>Welke maatregelen zijn verder genomen?</p> <p>Na herstel hebben er uitgebreide evaluaties plaatsgevonden om een vergelijkbaar incident in de toekomst te voorkomen.</p>	

2	Positie in de top 3		
	4 juni 2023		
	08:36 uur		
	10 juni 01:36 uur		Gronsveld (L)
	Duur: 5 dagen en 17 uur		149 getroffen klanten

<p>Wat gebeurde er? Op 4 juni is er een gat ontstaan in een gasleiding. De beschadiging leidde tot een gasuitstroom (lekkage). Tegelijkertijd liep de getroffen gasleiding vol met leidingwater.</p>	
<p>Welke gevolgen had dit voor klanten? 149 klanten zaten tijdelijk zonder gas.</p>	
<p>Wat was de oorzaak? Door een breuk in een nabijgelegen waterleiding is er een gat ontstaan in de gasleiding. Via dit gat kon er gas uit de gasleiding stromen en kon er ook water van buitenaf in de gasleiding komen. De defecte gasleiding moest worden veiliggesteld. Hierdoor werd de gaslevering bij de verschillende klanten onderbroken.</p>	
<p>Hoe verhielp de netbeheerder de storing? De gaslekkage is verholpen door het plaatsen van gasblazen. Vervolgens is begonnen met het verwijderen van het water uit de gasleidingen. Na controle van de uitgevoerde werkzaamheden is de gasvoorziening aan de klanten weer hersteld.</p>	
<p>Welke maatregelen zijn verder genomen? De storing is geëvalueerd en gaf geen aanleiding tot verdere maatregelen.</p>	

3	Positie in de top 5	
	28 Juli 2023	
	19:54 uur	
	29 Juli 02:03 uur	
	Duur: 6 uur en 8 minuten	2.481 getroffen klanten

<p>Wat gebeurde er? Na het in bedrijf nemen van een nieuw districtstation is na verloop van tijd de druk in het gasnet opgelopen. Hierdoor zijn bij meerdere regelstraten de veiligheden gevallen met 2.481 aansluitingen zonder gas tot gevolg.</p>	
<p>Welke gevolgen had dit voor klanten? 2.481 klanten zaten 6 uur en 8 minuten zonder gas.</p>	
<p>Wat was de oorzaak? Een verkeerd samengestelde regelaar in het nieuw geplaatste districtstation in combinatie met verkeerd ingestelde veiligheden in een bestaand districtstation.</p>	
<p>Hoe verhielp de netbeheerder de storing? Na controle is het nieuwe station uitbedrijf genomen en zijn de bestaande regelstraten gereset.</p>	
<p>Welke maatregelen zijn verder genomen? Na herstel heeft een uitgebreid onderzoek plaatsgevonden en momenteel wordt het type regelaar gemonitord om een vergelijkbaar incident in de toekomst te voorkomen.</p>	

4	Positie in de top 5		
	24 juli 2023		
	15:22 uur		
	28 juli 15:30 uur		Eindhoven (NB)
	Duur: 4 dagen en 7 minuten		128 getroffen klanten

<p>Wat gebeurde er? Op 24 juli wordt een gaslucht bij een hoogbouwcomplex gemeld. Nader onderzoek wijst uit dat er sprake is van gaslekkage.</p>	
<p>Welke gevolgen had dit voor klanten? 128 klanten zaten tijdelijk zonder gas.</p>	
<p>Wat was de oorzaak? De oorzaak van de gaslekkage is een uitgedroogde hennepverbinding.</p>	
<p>Hoe verhielp de netbeheerder de storing? De gaslekkage is gestopt door het plaatsen van gasblazen waardoor 128 klanten tijdelijk geen gas hadden. Vervolgens is begonnen met het inspecteren van alle aansluitingen in het complex. Uiteindelijk zijn een aantal aansluitingen en delen van de hoofdleiding (preventief) vervangen.</p>	
<p>Welke maatregelen zijn verder genomen? De storing is geëvalueerd en gaf geen aanleiding tot verdere maatregelen.</p>	

5	Positie in de top 5			
	11 januari 2023			
	10:38 uur			
	20:00 uur		Ulestraten (L)	
	Duur: 9 uur en 22 minuten		1.158 getroffen klanten	

Wat gebeurde er? Op 11 januari is tijdens werkzaamheden deel van het gasnet drukloos geworden.	
Welke gevolgen had dit voor klanten? 1.158 klanten zaten tijdelijk zonder gas.	
Wat was de oorzaak? Tijdens werkzaamheden is onbedoeld de gaslevering onderbroken als gevolg van het plaatsen van gasblazen.	
Hoe verhielp de netbeheerder de storing? De storing in het gasnet wordt verholpen door het wegnemen van de gasblazen. De gaslevering is hierbij gecontroleerd hersteld.	
Welke maatregelen zijn verder genomen? De storing is geëvalueerd en gaf geen aanleiding tot verdere maatregelen.	

Colofon

Project	Betrouwbaarheid van gasnetten in Nederland, Resultaten 2023
Projectnummer	P000369215
Opdrachtgever	Netbeheer Nederland
Opdrachtnemer	Kiwa Technology
Uitgave	© Netbeheer Nederland, Den Haag. Alle rechten voorbehouden.
Projectmanager	Rob van Aerde
Auteur	Rob van Aerde
Kwaliteitsborger	Rob Holtrop
Kenmerk	GT-240080 versie 1.0
Datum	3 april 2024
Contactgegevens	Netbeheer Nederland Postbus 90608 2509 LP Den Haag 070 - 205 50 00 secretariaat@netbeheernederland.nl